

SMA Mokado AS
Pb. 500
8601 MO I RANA

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 15.02.2007
Vår ref.: 2003/408 408/75-052
Deres ref.: Pål Høsøien/Anders Bergvik
Saksbehandler: Bente Sleire, telefon: 22573559

Støvsituasjonen i Mo i Rana; Pålegg om å bidra til å dekke kostnader ved videre undersøkelser

SFT pålegger bedriften å bidra til å dekke kostnader ved en utvidet kartlegging og karakterisering av støvutslipp fra Mo Industripark. Vi varsler at bedriften vil bli pålagt å redusere produksjonen med minimum 20 % ved forhøyede svevestøvs-konsentrasjoner i omgivelsene og ber om kommentarer til dette varselet 01.03.2007.

Vi viser til Deres brev av 02.01.07, samt tidligere korrespondanse om støvutslipp fra bedriften og støvsituasjonen i Mo i Rana.

Kommentarer til bedriftens statusrapport

Det framgår av statusrapporten at bedriften ikke har identifisert flere tiltak for å redusere støvutslippene enn dem som allerede er beskrevet i brev fra SMA Mokado av 29.11.06. Bedriften har identifisert 5 kilder til utslipp av støv. Det er prosessutslippene som er den dominerende kilden til støvutslipp ved SMA Mokado, og det bemerkes fra bedriftens side at de andre utslippskildene enten ikke har eller knapt har synlige utslipp av støv. Det er likevel gjennomført eller i ferd med å gjennomføres tiltak også for å minimere utslippene fra disse kildene. For utslipp fra prosessen, har bedriften planlagt å installere renseanlegg som skal være satt i drift innen 01.11.2007.

Det ble i løpet av januar i år registrert 7 overskridelser av døgnmiddelgrensen på $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ på målestasjonen på Moheia. Dette tilsier at det er stor sannsynlighet for at antall overskridelser vil bli større enn 35 for hele året, og at det således vil måtte gjennomføres ytterligere tiltak for å redusere støvutslippene fra Mo Industripark.

SFT tar inntil videre til etterretning de tiltakene bedriften har gjennomført, og forutsetter at bedriften gjennomfører de tiltakene som er foreslått slik det er beskrevet i brev av 29.11.06. Det forutsettes at bedriften fortsatt fokuserer sterkt på å holde utslippene så lave som mulig, og at bedriften også fortløpende vurderer hvorvidt ytterligere tiltak kan iverksettes.

SFT registrerer at Mokado mener bedriftens egne støvutslipp er tilstrekkelig kartlagt og at bedriften mener den ikke bør bidra til å finansiere ytterligere undersøkelser av støvforurensning i Mo i Rana. SFT mener imidlertid det i hovedsak er to forhold som ikke er tilstrekkelig kjent per i dag, og som alle bedriftene som slipper ut støv lokalt bør bidra med å kartlegge. Det ene forholdet er helseeffekter av støvutslippene, og dernest er andelen støv fra hver bedrift som når målestasjonene ikke kjent. SFT mener derfor at alle berørte bedrifter bør bidra til å dekke kostnadene ved kartleggingen av støvutslippene.

Pålegg om å bidra til å dekke kostnader ved utvidet kartlegging av støvutslipp

Molab har på grunnlag av DNVs forslag av 12.01.07 utarbeidet en detaljert plan for gjennomføring av de videre undersøkelsene av svevestøvsproblematikken i Mo i Rana. SFT legger til grunn at disse undersøkelsene vil kunne gi grunnlag for en nærmere vurdering av helsemessige aspekter, og at de vil kunne bidra til å avklare hvilke utslippskilder som bidrar mest til de høye svevestøvskonsentrasjonene som måles i omgivelsene.

SFT ser det som viktig at de planlagte undersøkelsene gjennomføres så raskt som mulig, og legger til grunn at Mo Industripark AS koordinerer igangsettingen og gjennomføringen av undersøkelsene i samarbeid med bedriftene i MIP. Det forutsettes også at kostnadsfordelingen avklares direkte mellom virksomhetene i industriparken.

Selv om bedriftene kommer til enighet om en innbyrdes kostnadsfordeling, ser SFT det som hensiktsmessig å gi pålegg til den enkelte bedrift om å bidra økonomisk for å sikre at undersøkelsene blir gjennomført som forutsatt. Det vises i denne forbindelse til SFTs brev av 20.12.06, der et slikt pålegg ble varslet.

Følgende pålegg gis:

Mokado AS skal bidra til finansieringen av videre undersøkelser av svevestøvsproblematikken i Mo i Rana i tråd med det undersøkelsesprogrammet som Molab har utarbeidet på grunnlag av DNVs forslag av 12.01.07. Bedriftens bidrag skal stå i rimelig forhold til bedriftens samlede støvutslipp.

Tilsvarende pålegg gis til de andre bedriftene i MIP med tillatelse fra SFT. Om nødvendig vil SFT senere kunne fastsette en fordeling mellom virksomhetene, dersom disse ikke selv kommer til enighet.

Det forutsettes at bedriften fører en detaljert logg over aktiviteter som kan ha betydning for utslippene, slik at denne i etterkant kan brukes i forbindelse med vurdering av resultatene av de undersøkelsene som nå skal startes opp og den rutinemessige luftovervåkingen som pågår på målestasjonene Gruben og Moheia.

SFT forutsetter at det skal etableres overvåkning av utslipp med videokamera på området til Mo Industripark slik at det blir enklere å identifisere kilden i situasjoner med høye støvkonsentrasjoner.

Oppfølging av varsel om pålegg om å redusere produksjonsnivået og stanse støvende aktiviteter utendørs i perioder med høye svevestøvkonsentrasjoner i omgivelsene.

SFT varslet i brev av 20.12.06 at bedriftene i MIP ville kunne bli pålagt å redusere produksjonen og/eller stanse spesielt støvende utendørs aktiviteter i perioder med høye svevestøvkonsentrasjoner i omgivelsene.

I brev av 02.01.07 kommenterer SMA Mokado varselet der bedriften presiserer at de ikke godtar restriksjoner på eller stans av driften eller stans i andre utendørs aktiviteter som er tilknyttet SMA Mokado.

Antall overskridelser av døgnmiddelgrensen for støv i omgivelsene så langt i år tilsier at det vil kunne bli mer enn de tillatte 35 overskridelsene på årsbasis, og at det således vil kunne bli behov for å gi et slikt pålegg. SFT er imidlertid kjent med at det fortsatt gjennomføres tiltak ved bedriftene i MIP som forventes å kunne bidra noe til reduserte utslipp.

SFT opprettholder varselet overfor de tre bedriftene i MIP med antatt størst støvutslipp, nemlig Celsa Armerningsstål AS, SMA Mokado AS og Fesil Rana Metall AS. SFT har også funnet det hensiktsmessig å konkretisere nærmere hvordan pålegget vil bli utformet, jf teksten nedenfor.

Et pålegg vil bli utformet slik at bedriftene vil få en selvstendig plikt til å holde seg fortløpende orientert om svevestøvkonsentrasjonen i omgivelsene, og på eget initiativ iverksette de nødvendige tiltakene når svevestøvkonsentrasjonen overskrider på forhånd definerte terskelverdier.

For Mokado AS legger SFT til grunn at det mest aktuelle tiltaket som kan medføre en umiddelbar og vesentlig reduksjon av støvutslippet er å redusere produksjonen. SFT varsler derfor at følgende konkrete pålegg vil kunne bli gitt:

*Bedriften skal ved begynnelsen av hvert skift kontrollere resultatet av luftkvalitets-
overvåkingen i Mo i Rana. Dersom gjennomsnittlig svevestøvkonsentrasjon på en av
målestasjonene over de 8 foregående timene det foreligger måleresultat for overstiger 50
 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, skal produksjonen umiddelbart reduseres med minst 20 %. Produksjonen kan ved
begynnelsen av neste skift økes til normalt nivå dersom gjennomsnittlig støvkonsentrasjon
over de siste 8 timer er redusert til under 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.*

SFT ber om kommentarer til varselet innen 01.03.07.

Det vil måtte påregnes at forurensningsmyndigheten vil følge opp dette gjennom tilsynsbesøk ved den enkelte bedrift.

Pålegget vil kunne bli gitt med hjemmel i forurensningslovens § 7 fjerde ledd.

Hjemmelsgrunnlag og klagerett

Pålegget om å bidra til å dekke kostnader til videre undersøkelser av svevstøvsproblematikken gis med hjemmel i forurensningslovens § 51.

Pålegget kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker. En eventuell klage bør begrunnes og skal sendes til SFT.

Med hilsen

Harald Sørby (e.f.)
seksjonssjef

Bente Sleire
senioringeniør

Kopi til:

Fylkesmannen i Nordland, Miljøvernavdelingen, Moloveien 10, 8003 Bodø
Rana kommune, Postboks 173, 8601 Mo i Rana